

Kommunestyret

Møtedato: 28.10.2004

Saksbehandler: Bjørn Evensen

Utvalgssaksnr.	Utvalg	Møtedato	Vedtatt
04/0142	Formannskapet	20.10.2004	Vedtatt
04/0086	Kommunestyret	28.10.2004	Vedtatt

Sak 0086/04
NOU 2004: 12 - BEDRE SKATTEOPPKREVING
- HØRINGSUTTALELSE

Vedtatt:

Gjøvik kommune slutter seg til argumentene KS hadde i sitt enstemmige vedtak i saken i mai i år om fortsatt kommunal skatteinnkreving.

Dagens ordning med kommunal skatteinnkreving fungerer godt og er viktig for å opprettholde et kommunalt økonomisk selvstyre. Gjøvik kommune mener at skatteinnkrevingen og arbeidsgiverkontrollen fortsatt skal være et kommunalt ansvar.

Behandling i Kommunestyret :

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Behandling i Formannskapet :

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Fakta:*Vedlegg:*

Utrykte vedlegg: NOU 2004:12 – Bedre skatteoppkreving

Skatteoppkreverutvalgets utredning i NOU 2004:12. Bedre skatteoppkreving – er utsendt til høring med høringsfrist 01.10.04. Det har dessverre ikke latt seg gjøre "å fremlegge saken til behandling i tide, men kommunens synspunkt vil bli ettersendt.

En viktig bakgrunn for denne utredningen er ønsket om å statliggjøre norsk skatteinnkreving m.v. Stortinget har tidligere i 1994 og 1996 avvist å statliggjøre skatteinnkrevingen i Norge.

Skatteoppkreverutvalgets utredning med 5 statlige og 2 kommunalt oppnevnte medlemmer avga 12. mai i år NOU 2004:12. I forbindelse med saken fattet sentralstyret i KS følgende enstemmige vedtak i saken:

1. *KS mener skatteinnfordringen fortsatt må være en kommunal eller felleskommunal oppgave. Erfaringene vi har med skatteinnkreving som en kommunal oppgave er svært positive. Blant annen av hensyn til innbyggernes rettsikkerhet, skatteinnkrevingens brukervennlighet, ivaretagelse av lokaldemokratiet gjennom folkevalgt innsyn og kontroll, og ikke minst den gode løsningsgraden for inndrivelse av skattekrav, gjør at KS mener at skatteinnkrevingen fortsatt må være en kommunal oppgave.*
2. *Kvaliteten på skatteinnkrevingen i Norge er meget god. KS mener det finnes flere forbedringsmuligheter som kan ytterligere forbedre skatteinnkrevingen i Norge. De kan gjennomføres innenfor rammen av fortsatt kommunalt og lokalt ansvar for skatteinnkrevingen.*
3. *KS vil bidra med informasjon overfor høringsinstansene i de kommende høringen og vil aktivt samspille med aktuelle aktører for å sikre fortsatt kommunalt ansvar for skatteinnkrevingen i Norge.*
4. *KS ber om at utkastet til ny lov om skatteinnkreving legges til side og at eventuelle endringer i en ny skatteinnkrevingslov må gjøres med god brukermedvirkning hvor alle brukere inviteres til å være med i prosessen.*

KS nevner i tillegg flg. argumenter for fortsatt kommunalt ansvar for skatteinnkrevingen:

Høy løsningsgrad/gode resulater

Norsk skatteinnkreving er i verdenstoppen. De kommunale skatteoppkrevere klarer å innkreve mellom 99% og 100% av all utlignet skatt. Små kommuner har like gode innkrevingsresultater som store kommuner. Dette skyldes at skatteinnkreving grunnleggende dreier seg om kommunikasjon mellom skatteoppkrever og skattyter. Således vil det ikke være noe å tjene på en statliggjøring av skatteinnkrevingen.

God rettsikkerhet

Kommunalt ansvar for skatteinnkrevingen medfører god rettssikkerhet for skattyterne, blant annet ved at det er etablert et klart organisatorisk og ansvarsmessig skille mellom på den ene siden fastsettelsen av skatten (ligningen) og på den annen side innkrevingen av skatten. Avstand mellom fastsettelse og innkreving av skatt er slått fast som et grunnleggende prinsipp i tidligere utredning og Stortingsbehandlinger av skatteinnkrevingen. Statlige ligningskontor og kommunale skatteoppkreverkontor, slik det er i dag, gir den beste rettsikkerhetsgaranti.

God brukerservice

Det er dokumenterte at de kommunale skatteoppkreverkontorene utøver god brukerservice. En landsomfattende undersøkelse gjennomført av Norsk Gallup i 2002

dokumenter at de kommunale skatteoppkreverkontor scorer vesenlig bedre enn de statlige skattekontorene når det gjelder tilgjengelighet, kundebehandling, saksbehandlingstid, informasjon og forutsigbarhet i saksbehandlingen. Eventuelle statliggjøring og sentralisering av skatteinnkrevingen vil således føre til dårligere tilgang til offentlige tjenester i lokalmiljøene.

Kommunalt økonomisk selvstyre

Fortsatt kommunalt ansvar for skatteinnkrevingen bidrar til å opprettholde det kommunale økonomiske selvstyre. Det er avgjørende for et levedyktig, lokalt demokrati å kunne påvirke eget inntektsgrunnlag, og det skal være en positiv sammenheng mellom den økonomiske utviklingen lokalt næringsliv/lokale husholdning og nivået på lokale, offentlige budsjetter. Forslaget om å gjeninnføre bedriftsskatt som kommunal inntektskilde er ett eksempel på et tiltak som er ment å etablere en slik positiv økonomisk sammenheng mellom lokalt næringsliv og kommunene. Dersom ansvaret for innkrevingen overføres til staten og innkrevingskompetansen i kommunene dermed faller bort, reduseres kommunens muligheter for å kunne påvirke sitt inntektsfundament, og fremtidige inntektsreformer vil bli vanskeliggjort.

Folkevalgt kontroll og innsyn

Kommunalt ansvar for skatteinnkrevingen gir grunnlag for folkevalgt innsyn og kontroll blant annet gjennom de allerede etablerte skatteutvalgene. Eventuelle statliggjøring og sentralisering vil medføre et "ugjennomsiktig" system med store, statlige sektorkontorer – og redusert muligheter for folkevalgte innsyn.

Effektiv drift og ressursbruk pga synergieffekter

Kommunalt ansvar for skatteinnkrevingen medfører effektiv drift og ressursbruk ved at skatteinnkreving gjennomføres i det samme miljø som ivaretar kommunens innkreving av kommunale avgifter og kommunale fakturering. Dermed blir det mulig å opprettholde levedyktige innkrevingsmiljøer i de små kommunene.

Distriktpolitiske hensyn ivaretas

Kommunalt ansvar for skatteinnkrevingen har positive distriktpolitiske konsekvenser. Dagens desentraliserte lokalisering innebærer at det opprettholdes innkrevingsmiljøer og arbeidsplasser i utkantstrøk og betyr også at lokalt næringsliv har kort vei til en av sine viktigste, offentlige samarbeidspartnere. En eventuell statliggjøring vil bety sentralisering og en reduksjon av antall kontorer ned til ¼ av i dag, hvilket vil ha negative distriktpolitiske konsekvenser.

Dagens skattebetalingsordning fungerer godt

Det foreslåtte statlige organisasjonsmodellen innebærer at dagens velfungerende skattebetalingsordning erstattes av statlig tvangsinnfordring. Man legger opp til en egen tvangsinnfordringsinstans. Skattyterne vil oppleve stigmatisering, ved at frivillig betaling og tvangsinnkreving skilles fra hverandre og plasseres i forskjellige organisasjoner.

Eventuell statliggjøring vil medføre store overgangskostnader

Statliggjøring av skatteinnkreving vil medføre store overgangskostnader. Det skal etableres nye kontorer med de etablerings-, drifts- og planleggingskostnader dette medfører. Besparelse på kommunale side ved å fjerne noen få ansatte i hver kommune, som normalt har kontorfellesskap med den øvrige kommunale

administrasjon, blir minimale. Ansettelse, opplæring og kompetanseoppbygging for nye skatteoppkrevdere vil medføre en betydelig utfordring. Statliggjøring av skatteinnkrevningen medfører provenytab i en periode som vil strekke seg over flere år. Et forsiktig anslag tilsier et provenytab på 5mdr kroner over en 3- års periode dersom skatteinnkrevningen blir statliggjort.

Konsekvensene er ikke utredet

Konsekvensene av eventuell statliggjøring er mangelfullt utredet. Spørsmål som om hvordan en eventuell statliggjøring skal skje –bla. om dette vil kunne gjennomføres som en virksomhetsoverdragelse – er overhodet ikke berørt i utredningen. Mangelen på analyser og konsekvensvurderinger av eventuell statliggjøring av skatteinnkrevningen er en stor svakhet ved utredningen.

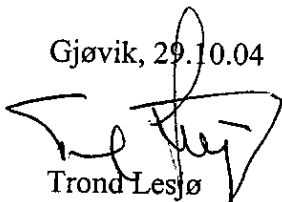
Egenvurdering:

Dagens ordning med kommunal skatteinnkreving fungerer godt og er viktig for å opprettholde et kommunalt økonomisk selvstyre. Rådmannen viser til øvrige momenter fra KS og mener at skatteinnkrevningen og arbeidsgiverkontrollen fortsatt bør være et kommunalt ansvar.

Nærhet til skatteyterne er et viktig moment i saken. Vi må ta hensyn til de vi skal betjene/ hjelpe omkring et vanskelig emne som skatter. Tilgjengelighet og god brukerservice er viktig.

De fleste politiske partier på Stortinget har også landsmøtevedtak eller lignende vedtak omkring denne saken. Dagens Storting har ut fra slike vedtak et klart flertall i så måte for fortsatt kommunal skatteinnkreving.

Gjøvik, 29.10.04

Trond Lesjø

Øivind Hansebråten